

Spis treści

Wstęp	7
ROZDZIAŁ I	
Założenia metodologiczne	9
1. Pole badawcze	9
2. Problemy i hipotezy badawcze	11
3. Metody i techniki badawcze	13
4. Dobór źródeł	18
ROZDZIAŁ II	
Założenia teoretyczne	21
1. Sieciowa obywatelskość – uzasadnienie wyboru kategorii	21
2. Sieciowa obywatelskość – przegląd analiz	22
2.1. Kategoria obywatelskości w ujęciu klasycznym	22
2.2. Sieciowa obywatelskość a społeczeństwo sieciowe	32
2.3. Społeczeństwo sieci w interpretacji Darina Barneya	37
2.4. Matthew Hindmana mit cyfrowej demokracji	55
2.5. Koncepcja sfery publicznej Jürgena Habermasa w kontekście nowych środków komunikacji	64
2.6. Nowa sfera publiczna i nowa obywatelskość w koncepcjach Yochai Benklera	72
2.7. Klasyfikacja form cyberaktywizmu według Sandora Vegha	86
2.8. Formy partycypacji politycznej w Internecie według Daniela Midera	91
3. Czym jest sieciowa obywatelskość?	103
ROZDZIAŁ III	
Analiza zapośredniczonej przez internet relacji obywateli ze strukturami władzy publicznej	107
1. Wprowadzenie	107
1.1. Dystrybucja władzy w sieci	108
1.2. Interaktywne media w systemach demokratycznych	110

1.3. Internetowa sfera publiczna	113
2. Strony internetowe mediów niezależnych o profilu społeczno-politycznym	118
2.1. Indymedia	120
2.1.1. Struktura	120
2.1.2. Funkcjonowanie Indymediów	122
2.2. Wiadomości24	124
2.3. Niezależne Media	127
3. Uczestnictwo obywateli w życiu publicznym i działania strażnicze	130
3.1. „Masz głos, masz wybór”	131
3.1.1. Funkcjonowanie programu	131
3.1.2. Masz głos, masz wybór – działania w 2012 roku	134
3.2. Program „Działania strażnicze”	143
4. Blogi	150
4.1. Wartość informacyjna blogów	153
4.2. Aktywność społeczno-polityczna blogerów	157
4.3. Blogosfera jako narzędzie kontroli	158
4.4. Blogi polityków	162
4.5. Blogi publicystów	168
4.6. Blogi internautów niezajmujących się zawodowo polityką	173
5. Podsumowanie	179

ROZDZIAŁ IV

Powstawanie, funkcjonowanie oraz oddziaływanie

inicjatyw obywatelskich w Internecie	184
1. Wprowadzenie	184
2. Partycypacja jako podstawa podejmowania inicjatyw obywatelskich	185
3. Repertuar działań elektronicznych	189
3.1. Działania wspierane przez internet, o niskim poziomie kosztów transakcyjnych	193
3.1.1. Wpłaty pieniężne	194
3.1.2. Zachowania konsumenckie	196
3.1.3. Demonstracje	202
3.2. Wspierane przez internet działania o wysokich kosztach transakcyjnych	209
3.2.1. Transnarodowe demonstracje	211
3.2.2. <i>Sit-in</i>	212

3.2.3. Niszczenie własności	215
3.3. Oparte na internecie działania o niskim poziomie kosztów transakcyjnych	217
3.3.1. Petycje online	218
3.3.2. Ataki spamerów	220
3.4. Działania oparte na internecie, o wysokim stopniu kosztów transakcyjnych	222
3.4.1. Strony internetowe mediów alternatywnych	222
3.4.2. <i>Culture jamming</i>	222
3.4.3. Ataki hackerskie	226
3.5. Elektroniczne nieposłuszeństwo obywatelskie	229
4. Protest jako działanie obywatelskie	230
5. Nowe ruchy społeczne na rzecz nowej polityki	235
6. Ograniczenia repertuaru działań kolektywnych w internecie	239
7. Podsumowanie	243

ROZDZIAŁ V

Badanie zmian w sposobie funkcjonowania organizacji

pozarządowych w internecie	250
1. Wprowadzenie	250
2. Zarys sektora pozarządowego w Polsce	251
2.1. Organizacje pozarządowe jako grupy interesu	252
2.2. Organizacje pozarządowe – liczba i zakres działalności	255
2.3. Wolontariat	257
2.4. Wykorzystanie nowych technologii przez polskie organizacje pozarządowe	259
3. Nowe media jako narzędzie informowania	261
3.1. Kontakt z odbiorcami	262
3.2. Rozpowszechnianie informacji	263
3.3. Sieciowanie	270
4. Między informacją a mobilizacją	273
4.1. Metawsparcie – NGOs na rzecz rozwoju sektora pozarządowego ...	273
4.2. Dostęp do informacji	275
4.3. Facebook jako medium informowania i mobilizowania	277
5. Nowe media jako narzędzia mobilizacji	281
5.1. Pozyskiwanie współpracowników	281
5.2. Tworzenie się sieci organizacji pozarządowych	283

5.3. Nawiązywanie współpracy wielosektorowej	284
5.4. Narzędzia IT wspierające aktywność obywateli	285
5.5. Działania interwencyjne	287
5.6. Działania strażnicze	290
5.7. Działania edukacyjne	296
5.8. Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego	297
6. Pozyskiwanie wsparcia	299
7. Zjawisko e-wolontariatu	302
7.1. E-wolontariat w Polsce	303
7.2. Portal e-wolontariat.pl	304
7.3. Typologia działań w ramach e-wolontariatu	308
8. Podsumowanie	309
Zakończenie	314
Bibliografia	326
Spis rycin i tabel	356